

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Väärälä, Hanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Omaishoitajan voimavarat arjessa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-09-10	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 88 s., 1 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessani tarkastelen omaishoitajan arkea voimavarojen näkökulmasta. Mielenkiintoni kohdistuu sosiaalisen tukiverkoston, yhteiskunnan palveluiden ja vertaistukiryhmän tuottamaan tukeen omaishoitajan arjessa. Lisäksi tarkastelen tekijöitä, jotka edistävät tai estävät omaishoitajan voimavarojen rakentumista arjessa. Tutkimuksen tavoitteena on tehdä näkyväksi omaishoitajan arkea ja tuoda esille heidän näkemyksiään ja kokemuksiaan omaishoitajuudesta.</p> <p>Tutkimukseni aineisto koostuu kuudesta omaishoitajan teemahaastattelusta. Haastatteleman omaishoitajat muodostavat Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ja läheiset ry:n puitteissa toimivan vertaistukiryhmän, joka on aloittanut toimintansa joulukuussa 2005. Aineistoni omaishoitajat ovat hoitaneet usean vuoden ajan sairasta tai vammaista läheistään ja he tekevät sitovaa hoivatyötä. Heistä viisi hoitaa puolisoaan ja yksi aikuista monivammaista lastaan.</p> <p>Tutkimukseni mukaan omaishoitajan elämä rakentuu hoivasuhteen ympärille, ja arki täyttyy sitovasta hoivatyöstä. Hoivan sitovuus kuluttaa omaishoitajan voimavaroja, ja erityisesti hoivasuhteen alussa muutokset arjessa kuormittavat omaishoitajaa. Omaishoitaja löytää voimavaroja arkeen hoidettavasta ja kodin ulkopuolisista harrastuksista ja vapaa-ajasta. Lisäksi omaishoitajalla on omia sisäisiä voimavaroja, joita voivat olla hyvä fyysinen terveys, palvelujärjestelmän tuntemus ja elämänhistoria. Omaishoitaja saa voimavaroja myös sosiaaliselta tukiverkoston, ja läheiset ovat henkisenä tukena hoivatyössä. Lähiyhteisö kuitenkin myös kuormittaa omaishoitajaa. Kaikki aiemmin läheisiksi koetut ihmiset eivät osaa suhtautua omaishoitoperheeseen ja sairauden mukanaan tuomiin muutoksiin. Omaishoitajat kokevat, että osa aiemmin läheisiksi koetuista ihmisistä on hylännyt perheen sairauden myötä, eikä perhe ole enää hyväksytty osassa sosiaalista verkostoa.</p> <p>Vertaistukiryhmässä omaishoitajat löytävät olemassaolevia voimavarojaan samassa elämäntilanteessa olevien kokemusten ja kertomusten avulla. Vertaistukiryhmän hyvä ja avoin ilmapiiri luovat perustan tuen saamiselle ja voimavarojen löytämiselle. Vertaistukiryhmässä omaishoitajat ovat alkaneet arvostaa tekemäänsä työtä, ja ryhmässä on herännyt tietoisuus omaishoitajan yhteiskunnan puolesta tekemästä työstä. Eniten apua tarvitsevat omaishoitajat kokevat palvelujärjestelmän vaikeasti lähestyttävänä ja siellä asioinnin vaikeana. Palvelujärjestelmän ongelmat kuten työntekijöiden vaihtuvuus ja kiire näkyvät omaishoitajan arjessa siten, että avun hakeminen on omaishoitajalle vaikeaa, eikä tukea saada riittävästi. Myöskään vastuu hoivasta ei millään lailla jakaudu palvelujärjestelmän kanssa. Tutkimukseni mukaan omaishoitajan ja palvelujärjestelmän suhde ei tue omaishoitajan voimaantumista, eikä omaishoitajan jaksamista arjessa.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>omaishoito hoivatyö empowerment voimavarat jaksaminen selviytyminen vertaistuki sosiaalinen tuki sosiaaliset verkostot arki</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			